

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร รวมถึงเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล และเพื่อเสนอแนะแนวทางการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน 43 ชุมชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น โดยมีประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน 43 ชุมชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการรวบรวมข้อมูล จำนวน 398 คน โดยเก็บเพิ่มเติมเพื่อความผิดพลาดอีก 10 คน ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์และทำการวิเคราะห์จำนวน 400 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Close – Ended Question) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้และด้านเงื่อนไขคุณธรรม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert' s Scale) ที่มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open – Ended Question) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) T-test (Independent Samples) F-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นประชาชนในชุมชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิงร้อยละ 55.4 มีอายุอยู่ในช่วง 18-28 ปี ร้อยละ 39.4 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 31.4 มีอาชีพรับจ้างร้อยละ 30.3 รายได้อยู่ในช่วง 6,001 – 9,000 บาท ร้อยละ 33.1 และระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 52.9 และน้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 47.1

ตอนที่ 2 การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

1. ด้านความพอประมาณ

การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านความพอประมาณ พบว่า ระดับการปฏิบัติของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.84$, S.D. = 0.794) และหากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ลำดับแรก การประกอบอาชีพด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่ผิดกฎหมายอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = .809) รองลงมาการไม่กระทำการใดๆ อันเป็นเหตุให้ตนเองเดือดร้อน ($\bar{x} = 4.19$, S.D. = 2.198) และการพิจารณาในการเลือกคบเพื่อน ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = .943) ตามลำดับ ส่วนระดับการปฏิบัติของประชาชนในลำดับสุดท้ายการจัดทำบัญชีเพื่อวางแผนการออมเงิน ($\bar{x} = 3.36$, S.D. = 1.160))

2. ด้านการมีเหตุผล

การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านการมีเหตุผล พบว่า ระดับการปฏิบัติของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.697) และหากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ลำดับแรกความเชื่อมั่นในการทำมาค้าขายอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = .865) รองลงมาการยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลในแต่ละคนได้ ($\bar{x} = 4.00$, S.D. = 2.324) และความใจกว้างหนักแน่น รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น ($\bar{x} = 3.90$, S.D. = .740) ตามลำดับ ส่วนระดับการปฏิบัติของประชาชนในลำดับสุดท้ายการวางแผนการดำเนินชีวิตอย่างเป็นขั้นตอน ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = .865)

3. ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พบว่า ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 0.626) และหากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าลำดับแรก การดูแลรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิตเป็นประจำอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 2.665) รองลงมา ความสามารถในการพึ่งพาตนเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} =$

3.92, S.D. = .820) และ ความประนีประนอมยืดหยุ่นให้กับคนในครอบครัวอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = .826) ตามลำดับ ส่วนระดับการปฏิบัติของประชาชนในลำดับสุดท้าย มีความเสี่ยงด้านอบายมุขอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.36$, S.D. = 1.229)

4. ด้านเงื่อนไขความรู้

การนำแนวคิด ประชาชนเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร ด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่า ระดับการปฏิบัติของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = 0.659) และหากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ ความสามารถนำความรู้ไปแสวงหาความเจริญก้าวหน้าของตนเองและครอบครัว ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 2.160) รองลงมาการได้ใช้ความรู้มาปรับปรุงตนเองและนำมาใช้ในการปฏิบัติงานและดำเนินชีวิต ($\bar{x} = 3.81$, S.D. = .783) และความสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆได้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 3.78$, S.D. = .759) ตามลำดับ ส่วนระดับการปฏิบัติในลำดับสุดท้าย ความสามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาชุมชนตนเองได้ ($\bar{x} = 3.47$, S.D. = .942)

5. ด้านเงื่อนไขคุณธรรม

การนำแนวคิด ประชาชนเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร ด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า ระดับการปฏิบัติของประชาชนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.758) และหากพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ลำดับแรก ความกล้าในการที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองกระทำอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = .838) รองลงมา การยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริตในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = .854) และความรู้สึกละอายเมื่อกระทำผิดอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$, S.D. = .869) ตามลำดับ ส่วนระดับการปฏิบัติของประชาชนในลำดับสุดท้าย การยึดหลักสายกลางในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = .938)

6. ระดับการปฏิบัติโดยภาพรวมและรายด้านแต่ละด้าน

การนำแนวคิดประชาชนเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการปฏิบัติของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = 0.624) และจำแนกตามรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับแรกด้านเงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.758) รองลงมาด้านกรมีเหตุผล ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.697) ด้านความพอประมาณ ($\bar{x} = 3.84$, S.D. = 0.794) ด้านเงื่อนไขความรู้ ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = 0.659) และ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 0.626) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1. การเปรียบเทียบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนเพศชายและเพศหญิงมีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตในชุมชนเขตคูสิต โดยภาพรวม ด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านเงื่อนไขความรู้ ไม่แตกต่างกัน ส่วนอีก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเปรียบเทียบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน พบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชนน้อยกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยภาพรวม ด้านความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านเงื่อนไขคุณธรรม ไม่แตกต่างกัน ส่วนอีก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่า มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตในชุมชนเขตคูสิต ด้านความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านเงื่อนไขความรู้ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ประชาชนที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 40 – 49 ปี, 50 – 59 ปี และตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่าประชาชนที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 18 – 28 ปี และประชาชนที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 50 – 59 ปี มีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่าประชาชนที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 29 – 39 ปี ส่วนโดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ประชาชนที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 50 – 59 ปี มีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่าประชาชนที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 18 – 28 ปี

4. การเปรียบเทียบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตในชุมชนเขตคูสิต ด้านความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านเงื่อนไข

คุณธรรม และโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผล ด้านเงื่อนไขคุณธรรม โดยภาพรวม และด้านเงื่อนไขความรู้ พบว่า ประชาชนที่มีระดับ การศึกษาอนุปริญญา/ปวส. มีการนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่า ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนด้านเงื่อนไข ความรู้ พบอีก 1 คู่ที่แตกต่างกันได้แก่ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปมีการนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่า ประถมศึกษา ส่วนด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. มีการนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการ ดำเนินชีวิตมากกว่า ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และปริญญาตรีขึ้นไป

5. การเปรียบเทียบการนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของ ประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมี การนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตในชุมชนเขตคูสิต ด้านความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผล และด้านเงื่อนไขความรู้ ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไข คุณธรรม และโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พบว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับจ้าง ลูกจ้างบริษัทเอกชน และรับราชการมีการนำแนวคิด ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่าประชาชนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ส่วนประชาชนที่ ประกอบอาชีพ ลูกจ้างบริษัทเอกชนมีการนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต มากกว่าอาชีพค้าขาย ด้านเงื่อนไขคุณธรรม พบว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชนมีการนำ แนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่าประชาชนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ รับจ้าง ค้าขายและรับราชการส่วน โดยภาพรวม พบว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพลูกจ้างบริษัทเอกชนมีการนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่าประชาชนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ รับจ้าง

6. การเปรียบเทียบการนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของ ประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ (บาท/เดือน) พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ แตกต่างกันมีการนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตในชุมชนเขตคูสิต ด้านความ พอประมาณ ด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม และ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 9,001 บาทขึ้นไป มีการนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ ต่อเดือนไม่เกิน 9,000 บาท

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับธำรงแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร

1. ปัญหาของการนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตในชุมชน เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร

ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่า ด้านความประมาท ประสิทธิภาพใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เกินตัว คิดเป็นร้อยละ 25.6 ด้านการมีเหตุผล ประเด็นการใช้อารมณ์ตัดสินใจคิดเป็นร้อยละ 15.4 ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีประเด็นความไม่รู้จักอดกลั้นต่อปัญหา คิดเป็นร้อยละ 7.7 ด้านเงื่อนไขความรู้ ประเด็นการศึกษาที่น้อยเกินไปทำให้ชีวิตไม่มีการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 7.7 และด้านเงื่อนไขคุณธรรม ประเด็นการไม่เข้าถึงเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและความเห็นแก่ตัวของผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 7.7

2. ข้อเสนอแนะของประชาชนการนำแนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร

ด้านความประมาท อันดับแรก การดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงและพอใจในสิ่งที่มีอยู่ คิดเป็นร้อยละ

10.2 รองลงมา การรู้จักประหยัดและไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย คิดเป็นร้อยละ 9.0 และการกำหนดแผนการใช้จ่ายทางการเงิน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

ด้านการมีเหตุผล อันดับแรก ควรปลูกฝังให้มีการใช้เหตุผล และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 9.0 รองลงมา มีการใช้จ่ายอย่างมีเหตุมีผล คิดเป็นร้อยละ 7.0 และการพิจารณาและแก้ไขปัญหาด้วยความรอบคอบ คิดเป็นร้อยละ 2.2 ตามลำดับ

ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีประเด็น การปลูกฝังให้มีนิสัยประหยัด อดออม คิดเป็นร้อยละ 5.6 รองลงมา เสริมสร้างกำลังใจให้ตนเองและครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 5.0 และการปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัย ขยัน และอดทน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

ด้านเงื่อนไขความรู้ อันดับแรก ประเด็นการส่งเสริมให้คนมีการศึกษาเพื่อให้ความรู้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 7.5 รองลงมา การนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับการแก้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 5.0 และควรส่งเสริมการอ่าน คิดเป็นร้อยละ 2.8 ตามลำดับ

ด้านเงื่อนไขคุณธรรม อันดับแรก ประเด็น การส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 14.0 รองลงมา ควรยึดหลักสายกลางในการดำเนินชีวิตและควรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน คิดเป็นร้อยละ 3.1 และการไม่เอาัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน คิดเป็นร้อยละ 1.9 ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง “การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร” พบว่ามีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนมีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทุกด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงื่อนไขด้านคุณธรรม ประชาชนมีความกล้าในการที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองกระทำ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.23$) รองลงมาประชาชนรู้สึกอายเมื่อกระทำความผิดและให้ความสำคัญกับการยึดหลักความซื่อสัตย์สุจริตในการดำเนินชีวิต ($\bar{x} = 4.20$) ถึงแม้ว่าประชาชนจะยึดหลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมากก็ตาม แต่ยังพบว่า ประชาชนยังมีการนำแนวคิดนี้ไปปฏิบัติในด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.66$) โดยเฉพาะเรื่องการมีความเสี่ยงด้านอบายมุข มีระดับการนำไปปฏิบัติน้อย ($\bar{x} = 2.36$) เนื่องจากประชาชนในแต่ละชุมชนเป็นชุมชนเมืองที่อยู่ในเมืองหลวงที่บริบทชุมชนและสภาพแวดล้อมการดำเนินชีวิตสัมผัสและใกล้ชิดกับอบายมุขมากมาย หลากหลายประเภท เช่น การพนัน ยาเสพติด เหล้า บุหรี่ สถานบันเทิง เป็นต้น ทั้งที่เกิดขึ้นอยู่ในชุมชน รอบชุมชน ผ่านทางสื่อโฆษณา โทรทัศน์ จึงเป็นการยากที่ประชาชนจะนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างประสบผลสำเร็จ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ประชาชนให้ความสำคัญที่จะนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชานนท์ หันสวาสดี (2550, 67-75) ศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการเรือนจำจังหวัดนนทบุรี ต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติ พบว่า ข้าราชการเรือนจำ จังหวัดนนทบุรี มีความคิดเห็นว่า การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และวลัยพรรณ จันทร์หอม (2553, 58-63) ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของครูโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของครูโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรีภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต พบว่า ประชาชนที่มีกลุ่มอายุ 50-59 ปีมีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่ากลุ่มอายุ 18-28 ปี และปัจจัยด้านการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่าทุกระดับการศึกษา(ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และปริญญาตรีขึ้นไป) ส่วนปัจจัยด้านอาชีพ พบว่า

ประชาชนที่มีอาชีพทำงานเป็นลูกจ้างบริษัทเอกชนมีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่าประชาชนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพใดเลย และอาชีพรับจ้าง รวมถึงปัจจัยด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มีระดับรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 9,001 บาทขึ้นไปมีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่าประชาชนที่มีรายได้ไม่เกิน 9,000 บาท ซึ่งให้เห็นว่าประชาชนที่มีงานทำในบริษัทเอกชนและมีรายได้สูง จะคำนึงถึงการดำเนินชีวิตตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างจริงจังมากกว่ากลุ่มที่ค้าขายและไม่ได้ประกอบอาชีพ (พ่อบ้าน แม่บ้าน และข้าราชการที่เกษียณแล้ว เป็นต้น) ดังนั้นปัจจัยที่มีผลต่อการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน สอดคล้องกับผลการวิจัยของทศมนพร พุทธจันทร์ (2547, 98-110) ศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นในการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาข้าราชการจังหวัดราชบุรี ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของข้าราชการที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และงานวิจัยของชานนท์ หันสวาสดี (2550, 67-75) ศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการเรือนจำ จังหวัดนนทบุรี ต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของข้าราชการเรือนจำ จังหวัดนนทบุรีต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รวมถึงงานวิจัยของสมศักดิ์ ตรงงาม (2553, 73-78) ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ และเวลาที่อยู่ในพื้นที่แตกต่างกัน มีผลต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ภาครัฐ หรือมหาวิทยาลัยในเขตบริการของชุมชนควรจัดบริการวิชาการแก่ชุมชนในเรื่องการทำบัญชีการออม และให้ความรู้ด้านแนวทางการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่ออบายมุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชน และวัยทำงาน เนื่องจากประเด็นเหล่านี้ประชาชนยังมีการนำไปปฏิบัติค่อนข้างต่ำ

1.2 ผู้นำชุมชนจำเป็นต้องจัดอบรมให้ประชาชนพัฒนารูปแบบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างและไม่ได้ประกอบอาชีพ

จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาแนวทางการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นรูปธรรม

1.3 หน่วยงานภาครัฐ หรือผู้นำชุมชนต้องจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี เป็นหลัก หรือกลุ่มเยาวชน และวัยทำงานให้ตระหนักรู้และเห็นประโยชน์การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตและมีการติดตามผลการปฏิบัติในระดับตนเองและครอบครัวอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

2.1 ควรจัดให้มีการประชุมผู้นำหรืออาสาสมัครเพื่อเป็นแกนนำหรือเป็นตัวแทนในการนำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับประชาชนให้ได้รับทราบอย่างทั่วถึงพร้อมเป็นสื่อกลางในการนำข้อมูลตลอดจนแนวทางการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตในชุมชนอย่างทั่วถึง

2.2 ควรจัดให้มีการประชุมผู้บริหารองค์กรทุกภาคส่วนเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

2.3 ผู้นำชุมชนควรสร้างความสัมพันธ์กับสมาชิกในชุมชน เพื่อสร้างความคุ้นเคยตลอดจนความเป็นกันเองอันจะส่งผลดีต่อการปฏิบัติหน้าที่การเป็นผู้นำซึ่งจะส่งผลดีต่อการปฏิบัติหน้าที่การสร้างแนวร่วมในการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

2.4 ควรส่งเสริมและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตลอดจนองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผ่านสื่อแขนงต่างๆ ไปยังกลุ่มมวลชนและเป้าหมายอย่างทั่วถึง

2.5 คณะกรรมการชุมชนควรตระหนักต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ตลอดจนพันธกิจการดำเนินงานต่างๆ ในชุมชนอย่างต่อเนื่องซึ่งจะส่งผลดีต่อการส่งเสริมการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาการวิจัยในวิธีการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร และในพื้นที่อื่นๆ

3.2 ควรแสวงหาแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการส่งเสริมการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร

3.3 ควรศึกษารูปแบบและวิธีการพัฒนาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้นำรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต